

**Kierunki polityki oświatowej
państwa
i zmiany w prawie oświatowym**

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025

5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.

7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.

8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Zmiany w prawie oświatowym

Zmiany w organizacji lekcji religii w szkole – od 1 września 2025 r.:

- nauka religii i etyki w szkole w wymiarze **1 godziny tygodniowo**
- religia tylko na pierwszej lub ostatniej godzinie lekcyjnej
- grupy międzyklasowe na lekcjach religii
- tworzenie grup międzyklasowych na zajęciach religii i etyki będzie możliwe wyłącznie w sytuacji, kiedy uczestnictwo w zajęciach religii lub etyki w danym oddziale klasowym zadeklaruje **mniej niż siedmioro uczniów**.

Rozporządzenie Ministra Edukacji z 17 stycznia 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. z 2025 r. poz. 66).

Zmiany w prawie oświatowym

Ramowe plany nauczania od września 2025

Od września 2025 r. przedmiot wychowanie do życia w rodzinie zastąpiony będzie nieobowiązkowy przedmiotem **edukacja zdrowotna**. Planowany wymiar zajęć to 1 godzina tygodniowo przez cały rok szkolny. Edukacja zdrowotna będzie obowiązkowym przedmiotem realizowanym w klasach IV-VIII szkoły podstawowej oraz w klasach I-III liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia. W szkołach podstawowych zajęcia będą odbywać się w wymiarze jednej godziny tygodniowo, a w szkołach ponadpodstawowych – w wymiarze dwóch godzin w cyklu kształcenia.

Rozporządzenie Ministra Edukacji z 12 marca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2025 r. poz. 363).

➤ EDUKACJA OBYWATELSKA tygodniowy wymiar godzin

Edukacja obywatelska będzie realizowana od roku szkolnego 2025/2026 w klasach II szkół ponadpodstawowych i sukcesywnie w wyższych klasach w kolejnych latach szkolnych. Ma być realizowana w następującym wymiarze: klasa II 2 godziny, klasa III 1 godzina. W szkole podstawowej treści z zakresu edukacji obywatelskiej będą realizowane w ramach innych przedmiotów, takich jak wiedza o społeczeństwie, historia i geografia.

Zmiany w prawie oświatowym

Kwalifikacje do nauczania przedmiotu **edukacja zdrowotna**

Zgodnie z rozporządzeniem kwalifikacje do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna będzie miała osoba, która spełnia ogólne wymogi kwalifikacyjne – w odniesieniu do kierunku studiów edukacja zdrowotna (możliwe będzie uzyskanie kwalifikacji do tego przedmiotu po studiach magisterskich bądź podyplomowych). Ponadto edukacji zdrowotnej będzie mógł uczyć:

- nauczyciel biologii, przyrody, wychowania fizycznego lub wychowania do życia w rodzinie,
- psycholog szkolny,
- osoba, która ukończyła studia przygotowujące do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty, ratownika medycznego albo studia w zakresie zdrowia publicznego, dietetyki lub żywienia człowieka i posiada przygotowanie pedagogiczne.

Wskazano również, że edukacja zdrowotna będzie mogła być nauczania w ramach zespołów dwóch lub więcej nauczycieli.

Zmiany w prawie oświatowym - wf

Zgodnie z nowym rozporządzeniem, **podstawa programowa wychowania fizycznego** od roku szkolnego 2025/2026 będzie obowiązywać w:

- szkole podstawowej (klasy I–III oraz IV–VIII),
- szkołach ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcące, technikum, branżowa szkoła I i II stopnia),
- szkole policealnej

Nowy dokument w większym stopniu koncentruje się na rozwoju **kompetencji ruchowych**, a nie tylko na realizacji i oceny konkretnych zadań sprawnościowych. Podkreślono znaczenie:

- budowania motywacji do aktywności fizycznej,
- promowania zdrowego stylu życia poprzez ruch i zabawę,
- podejścia zorientowanego na ucznia i jego dobrostan

Zmiany w prawie oświatowym - wf

- **Wychowanie fizyczne w klasach I–III – nowy obowiązek testów**
- W klasach I–III szkoły podstawowej wprowadzono obowiązek przeprowadzania **testów sprawnościowych**, co do tej pory dotyczyło wyłącznie uczniów klas IV–VIII. Zmiana ta umożliwi wcześniejsze diagnozowanie potrzeb uczniów oraz planowanie działań wspierających rozwój fizyczny dzieci.
- **Kompetencyjne podejście w edukacji w klasach IV–VIII i szkołach ponadpodstawowych**
- W nowej podstawie programowej dla klas IV–VIII oraz szkół ponadpodstawowych przyjęto **kompetencyjny model opisu treści nauczania**:
- **Cele kształcenia** zostały powiązane z określonymi umiejętnościami.
- **Każde wymagania szczegółowe** łączą wiedzę i praktykę, a działy mają pytanie wiodące.
- **Korelacje międzyprzedmiotowe** wspierają holistyczne nauczanie.

Zmiany w prawie oświatowym - wf

Elementy dodatkowe – ćwiczenia przygotowujące do służb mundurowych

Dla uczniów klas VII–VIII przewidziano fakultatywny dział obejmujący ćwiczenia fizyczne wykorzystywane w rekrutacjach do służb mundurowych i zawodów wymagających dobrej kondycji fizycznej. W szkołach ponadpodstawowych dział ten będzie **obowiązkowy dla wszystkich uczniów**.

Wsparcie dla nauczycieli WF – komentarz metodyczny na ZPE

Zmiany w prawie oświatowym

- Kwalifikacje do nauczania **muzyki i plastyki** w klasach IV–VIII szkół podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych

W nowelizacji wyodrębniono kwalifikacje w ramach przedmiotu muzyki lub plastyki w klasach IV–VIII szkół podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych.

Kwalifikacje te będzie miała osoba, która:

- spełni ogólne wymogi kwalifikacyjne z § 3 lub
- ukończy studia I i II stopnia lub jednolite studia magisterskie na dowolnym kierunku studiów a także uzyska dyplom ukończenia odpowiednio szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych, szkoły policealnej plastycznej, liceum plastycznego lub ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, oraz ukończy przygotowanie pedagogiczne do nauczania odpowiednio muzyki lub plastyki, potwierdzone świadectwem ukończenia kursu kwalifikacyjnego, wydanym przez publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.

Zmiany w prawie oświatowym

Kwalifikacje do nauczania **języka obcego** – powrót do dawnych rozwiązań

Przywrócone zostało rozwiązanie, zgodnie z którym do zajmowania stanowiska nauczyciela języka obcego nowożytnego posiadają kwalifikacje także **absolwenci studiów I stopnia** prowadzonych zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego, **którzy posiadają przygotowanie pedagogiczne.**

Zmiany w prawie oświatowym

Pedagog specjalny nie tylko po pedagogice specjalnej.

Od 28 sierpnia 2025 r. kwalifikacje do zajmowania stanowiska pedagoga specjalnego w przedszkolach i szkołach będą mieli nauczyciele, którzy ukończyli jednolite studia magisterskie lub studia I i II stopnia w zakresie pedagogiki specjalnej i posiadają przygotowanie pedagogiczne.

Alternatywnie, można posiadać studia w innym zakresie, ale konieczne jest ukończenie studiów podyplomowych lub kursu kwalifikacyjnego w zakresie pedagogiki specjalnej lub edukacji włączającej.

Zmiany w prawie oświatowym

Złagodzone wymogi kwalifikacyjne na stanowisko **psychologa**

Kolejna ze zmian dotyczy kwalifikacji psychologa szkolnego. Zrezygnowano z wymogu powiązania studiów z psychologii z zakresem prowadzonych zajęć.

Nauczyciel z kwalifikacjami psychologa może prowadzić zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju.

Zmiany w prawie oświatowym

Kwalifikacje psychologa szkolnego reguluje Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 sierpnia 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Od 28 sierpnia 2025 r., aby zostać psychologiem szkolnym, należy ukończyć jednolite studia magisterskie lub studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku psychologia oraz posiadać przygotowanie pedagogiczne.

Szczegółowe wymagania:

Wykształcenie wyższe:

Ukończenie studiów magisterskich na kierunku psychologia jest obowiązkowe.

Przygotowanie pedagogiczne:

Niezbędne jest również posiadanie przygotowania pedagogicznego, które nabywa się poprzez odpowiednie kursy lub studia podyplomowe.

•Ważne zmiany od 28 sierpnia 2025 r.:

Zniesienie wymogu powiązania specjalności:

Zgodnie z nowymi przepisami, nie ma już konieczności, aby specjalność psychologiczna zbiegała się z profilem prowadzonych zajęć.

Szerszy zakres stosowania:

Psycholog szkolny może prowadzić różne rodzaje zajęć, w tym zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju.

Zmiany w Karcie Nauczyciela 2025 - 2026 zatwierdzone 21.08.2025 r.

Pierwsza z licznych planowanych zmian w Karcie Nauczyciela ma polegać na:

- podwyższeniu nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy z 250% na 300% podstawy wymiaru,
- wprowadzeniu nagrody za 45 lat pracy w wysokości 400%.

W ten sposób stawki nagrody jubileuszowej nauczycieli i pracowników niepedagogicznych zostaną ujednoczone.

Rozwiązanie to w swych założeniach ma zachęcić nauczycieli z dłuższym stażem pracy do pozostania w zatrudnieniu.

Zmiany w Karcie Nauczyciela 2025 - 2026 zatwierdzone 21.08.2025 r.

Wynagrodzenie za **godziny ponadwymiarowe i doraźne zastępstwa** – ujednolicone zasady i nowy termin płatności.

$A = B : C$ gdzie

A – wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe lub doraźne zastępstwa

B - suma przyznanej nauczycielowi **stawki wynagrodzenia zasadniczego** i dodatku za warunki pracy, (jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych oraz doraźnego zastępstwa odbywa się w warunkach trudnych lub uciążliwych)

C – iloczyn liczby godzin realizowanych przez nauczyciela w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych i 4,16 (z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a co najmniej pół godziny liczy się za pełną godzinę)

Druga ze zmian dotyczących wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźne zastępstwa ma polegać na **przesunięciu płatności tego wynagrodzenia na 5 dzień kolejnego miesiąca.**

Zmiany w Karcie Nauczyciela 2025 - 2026 zatwierdzone 21.08.2025 r.

Odprawa emerytalno-rentowa w Karcie Nauczyciela taka jak w ustawie o pracownikach samorządowych.

Ujednolicenie ma dotyczyć odprawy emerytalno-rentowej dla nauczycieli.

Art. 87 Karty Nauczyciela stanowi, że odprawa taka wynosi równowartość 2- albo 3-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia. W następstwie zaplanowanych zmian odprawa wyniesie równowartość:

- 2-miesięcznego wynagrodzenia – po 10 latach pracy,
- 3-miesięcznego wynagrodzenia – po 15 latach pracy,
- **6-miesięcznego** wynagrodzenia – po 20 latach pracy.

Zmiany w prawie oświatowym

Skrócenie ścieżki awansu zawodowego

Nowelizacja przewiduje skrócenie okresu zatrudnienia nauczyciela początkującego, posiadającego wymagane kwalifikacje, lecz bez stopnia awansu zawodowego, na czas określony – z dwóch do jednego roku szkolnego. Po jego upływie, po spełnieniu ustawowych warunków, nauczyciel będzie zatrudniany na czas nieokreślony. W związku z tym przyspieszone zostaną terminy oceny pracy oraz przeprowadzenia zajęć próbnych, o których mowa w KN.

Zmiany w ocenie pracy nauczyciela 2025

nowe zasady punktacji

W projekcie nowelizacji rozporządzenia w sprawie oceny pracy nauczycieli zmodyfikowano zasady **punktacji za poszczególne kryteria oceny pracy**.

Od 1 września 2025 r., jeśli zmiany wejdą w życie, za każde kryterium nauczyciel będzie otrzymywał **od 0 do 3 punktów** (bez liczb ułamkowych).

W konsekwencji zmodyfikowane zostały zasady ustalenia oceny pracy czyli stwierdzenia uogólniającego. Po zmianach będą one przedstawiały się następująco:

- suma punktów minimum 90% maksymalnej liczby punktów – ocena wyróżniająca;
- 75 – 89% - ocena bardzo dobra;
- 55 – 74% - ocena dobra;
- poniżej 55% - ocena negatywna.

Koniec z dodatkowymi kryteriami oceny pracy

Po zmianach nauczyciel będzie oceniany wyłącznie na podstawie poniższych **10 kryteriów szczegółowych**:

- poprawność merytoryczna i metodyczna prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, wynikających ze specyfiki szkoły i zajmowanego stanowiska, z wykorzystaniem metod aktywizujących ucznia, w tym narzędzi multimedialnych i informatycznych, dostosowanych do specyfiki prowadzonych zajęć dbałość o bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;
- analizowanie własnej pracy i wykorzystywanie wniosków wynikających z tej analizy do doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego oraz osiąganie pozytywnych efektów pracy;
- znajomość praw dziecka, w tym praw określonych w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., ich realizacja oraz kierowanie się dobrem ucznia i troską o jego zdrowie z poszanowaniem jego godności osobistej;
- wspieranie każdego ucznia, w tym ucznia niepełnosprawnego, w jego rozwoju oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły oraz środowiska lokalnego;
- kształtowanie u uczniów szacunku do drugiego człowieka, świadomości posiadanych praw oraz postaw: obywatelskiej, patriotycznej i prospołecznej;
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie wynikającym z realizowanych przez szkołę zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zadań statutowych;
- przestrzeganie przepisów prawa z zakresu funkcjonowania szkoły oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w szkole, w której nauczyciel jest zatrudniony;
- poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności związanych z wykonywaną pracą, w tym umiejętności komunikacyjnych oraz wykorzystanie w pracy wiedzy nabytej w wyniku doskonalenia zawodowego;
- współpraca z rodzicami;
- realizowanie innych zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela.
- **Analogiczne zmiany w ocenie pracy dyrektora szkoły**

Zmiany w prawie oświatowym – przydzielanie zastępstw

Zmiana ta ma zapobiec przydzielaniu nauczycielom doraźnych zastępstw w czasie, gdy powinni prowadzić zajęcia wynikające z ich tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin.

Wyjątkiem będą sytuacje, w których z przyczyn organizacyjnych szkoły nauczyciel i tak nie mógłby zrealizować tych zajęć. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą nauczyciela, możliwe będzie realizowanie zastępstw w tym czasie, z wyłączeniem zajęć bezpośrednio prowadzonych z uczniami.

Te muszą zostać odrobione w innym terminie ustalonym przez dyrektora.

Zmiany w prawie oświatowym

Ujednoczenie pensum w szkołach zawodowych

Nowelizacja zrównuje tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin pracy nauczycieli/nauczycielek praktycznej nauki zawodu i nauczycieli przedmiotów teoretycznych w szkołach zawodowych – dla obu grup ma on wynosić 18 godzin tygodniowo. Dodatkowo nauczycielom tych przedmiotów będzie można przydzielać więcej godzin ponadwymiarowych, niż przewiduje [art. 35 ust. 1 KN](#), ale tylko za ich zgodą.

Zmiany w prawie oświatowym – godziny ponadwymiarowe

Proponowane zamiany wprowadzają jednolite zasady dotyczące wynagrodzenia za niezrealizowane godziny ponadwymiarowe i zastępstwa doraźne.

Zgodnie z proponowanymi zmianami wynagrodzenie **przysługuje za przeprowadzone zajęcia**, ale przewidziano wyjątki.

Po pierwsze, wynagrodzenie należne będzie także wtedy, gdy nauczyciel zamiast swoich planowych zajęć prowadził inne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, zlecone przez dyrektora, które odpowiadają potrzebom i zainteresowaniom uczniów.

Po drugie, nie przeprowadził indywidualnych zajęć (np. nauczania indywidualnego lub przygotowania przedszkolnego) z powodów niezależnych od niego, ale był gotów je poprowadzić.

Ustawodawca zdecydował się również na poszerzenie definicji godziny ponadwymiarowej. Wedle nowych przepisów nauczyciel może zostać zobowiązany do pracy w godzinach ponadwymiarowych nie tylko w związku z realizacją programu nauczania, lecz również w szczególnych przypadkach wynikających z potrzeb szkoły. Przewidziane jest również określenie warunków obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw w jednolity sposób dla nauczycieli/nauczycielek szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej.

Urlop dla poratowania zdrowia i świadczenia kompensacyjne

Nowe przepisy mają pozwolić nauczycielom, którym do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, na skorzystanie z urlopu dla poratowania zdrowia w celu leczenia uzdrowiskowego lub rehabilitacji uzdrowiskowej. Ponadto ma zostać doprecyzowany przepis określający warunki nabycia prawa do pierwszego urlopu.

Zgodnie z projektem rozszerzona ma zostać grupa nauczycieli uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego o nauczycieli, którzy dotychczas nie byli do niego uprawnieni. Chodzi o nauczycieli publicznych i niepublicznych placówek oświatowo-wychowawczych, centrów kształcenia zawodowego oraz branżowych centrów umiejętności, placówek artystycznych, bibliotek pedagogicznych, placówek doskonalenia nauczycieli i kolegiów pracowników służb społecznych, a także nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Matura 2026 – zmiany CKE

Absolwenci szkół lub **oddziałów dwujęzycznych**, przystępujący do egzaminu maturalnego w **Formule 2023**, począwszy **od roku 2026 będą mieli obowiązek** przystąpić do egzaminu maturalnego z **tego języka obcego nowożytnego, którego uczyli się w szkole na poziomie dwujęzycznym** – jako egzaminu z przedmiotu dodatkowego.

Od roku szkolnego 2025/2026 przeprowadzany będzie egzamin maturalny z **języka ukraińskiego** jako języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym rozszerzonym oraz dwujęzycznym).

Zmiany w prawie oświatowym

Nowa legitymacja nauczyciela w aplikacji **mObywatel** - od 30 listopada 2025 r.

30 listopada 2025 r. wchodzi w życie nowa procedura wydawania legitymacji nauczycielskich. Każdy dyrektor szkoły będzie zobowiązany do wystawienia mLegitymacji – mobilnego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie nauczyciela – bez składania wniosku przez pracownika.

Nowa mLegitymacja nauczyciela będzie wydawana bezterminowo. Nie będzie konieczne stosowanie hologramów celem przedłużenia jej ważności.

Tradycyjna legitymacja w postaci karty wydawana na wniosek nauczyciela - na nowym wzorze legitymacji

O ile mLegitymacja będzie bezpłatna, o tyle za wydanie legitymacji – karty dyrektor będzie pobierał od nauczyciela opłatę w wysokości nieprzekraczającej kosztów jej wytworzenia.